

JUSTIITSMINISTEERIUM

Seksuaalne ahistamine Eesti õigusaktides.

Anne Kruusement

Kriminaalpoliitika osakond / nõunik

16.12.2021

Millest räägin?

- Mis ja kuidas on reguleeritud?
- Kuidas JuM-i hinnangul praegune õiguslik raamistik toimib?
- Kas või mida on plaanis muuta?

Alusdokument- Istanbuli konventsioon

- Naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise Euroopa Nõukogu konventsioon võetu vastu 7.04.2011 Istanbulis.
- Eesti kirjutas konventsioonile alla 2.12.2014 ja ratifitseeris 20.09.2017. Konventsioon jõustus Eesti suhtes 1.02.2018.a.
- 2021-22.a toimub Eesti suhtes I hindamisvoor
- Euroopa Liit allkirjastas konventsiooni 13.06.2017 ja valmistab ette ühinemist.

Artikkel 40. Seksuaalne ahistamine

- Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et sugulise iseloomuga soovimatu verbaalse, mitteverbaalse või füüsilise käitumise suhtes, mille eesmärgiks või tagajärjeks on isiku väarikuse riivamine, eriti hirmutava, vaenuliku, heidutava, alandava või ründava õhustiku tekitamine, rakendatakse kriminaal- või muid õigusmeetmeid.

Enne Istanbuli konventsiooni muudatusi

- Soolise võrdõiguslikkuse seadus
- § 3 lg 1 punkt 5) seksuaalne ahistamine leiab aset, kui esineb mis tahes soovimatu sõnaline, mittesõnaline või füüsiline seksuaalse olemusega käitumine või tegevus, mille eesmärk või tegelik toime on isiku väärikuse alandamine, eelkõige luues häiriva, ähvardava, vaenuliku, halvustava, alandava või solvava õhkkonna;
- §-d 12 ja 13 vaidluste lahendamise ja kahju hüvitamise

Seksuaalne ahistamine- väärtegu KarS § 153¹

Teise inimese tahte vastase ja tema inimväärikust alandava eesmärgi või tagajärjega tema suhtes toime pandud kehalise seksuaalse iseloomuga tahtliku tegevuse eest –karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

PS 1 trahviühik=4 eurot;

300 TÜ=1200 eurot

Tahtevastane sugulise iseloomuga tegu (KarS § 141¹)

(1) Inimese tahte vastaselt temaga sugulise iseloomuga teo toimepanemise eest vägivallaga või ära kasutades tema seisundit, milles ta ei olnud võimeline vastupanu osutama või toimunust aru saama, ja kui puudub käesoleva seadustiku §-s 141 sätestatud süüteokoosseis, – karistatakse ühe- kuni viieaastase vangistusega.

PS § 141 on vägistamine, st tahtevastane suguühtesse astumine.

Ahistav jälitamine (KarS § 157³)

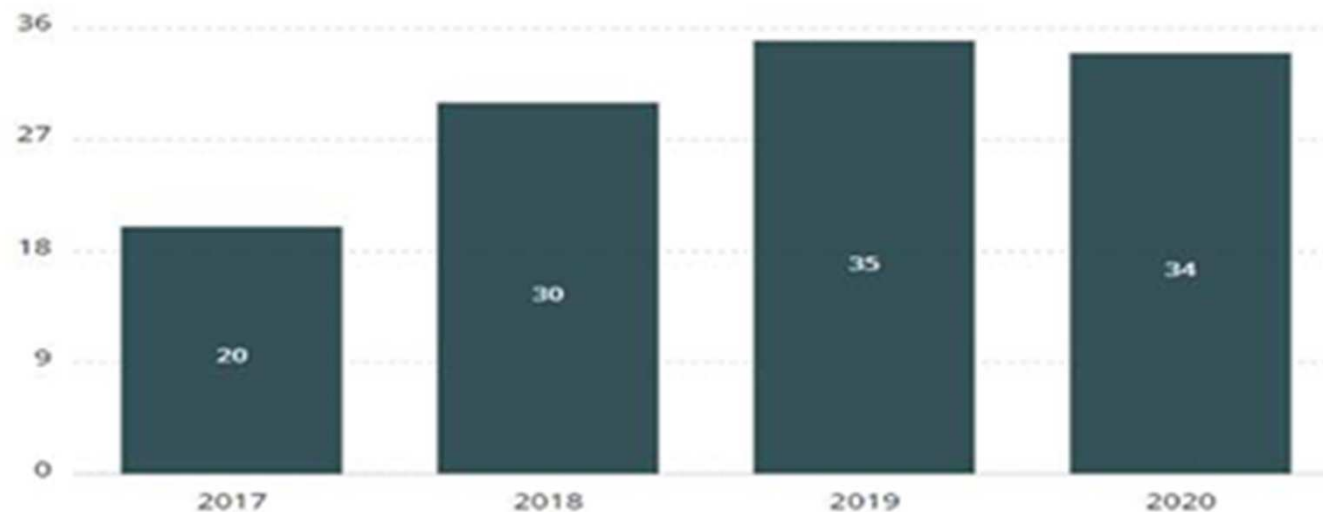
Teise isikuga korduva või järjepideva kontakti otsimise, tema *jälgimise* või *muul viisil* teise isiku tahte vastaselt tema eraellu sekkumise eest, kui selle *eesmärk* või *tagajärg* on teise isiku hirmutamine, alandamine või muul viisil oluliselt häirimine, kui puudub §-s 137 (eraviisiline jälitustegevus) sätestatud süüteo- koosseis, – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.

Statistikat

https://www.kriminaalpoliitika.ee/sites/krimipoliitika/files/elfinder/dokumendid/07_perevagivald.pdf

- Ahistava jälitamise avaldusi: 2017= 87; 2018= 200; 2019=202; 2020= 225
- Seksuaalse ahistamise avaldusi: 2017= 20; 2018= 30; 2019= 35; 2020=34

Registreeritud seksuaalse ahistamise väärted*

* Seksuaalse ahistamise väärtekoosseis kehtib alates 06.07.2017

Lähenemiskeeld

https://www.just.ee/sites/www.just.ee/files/lahenemiskeeld_praktilisi_nouandeid.pdf

1) Kriminaalõiguslik lähenemiskeeld

- Ajutine lähenemiskeeld
- Loodud on esialgse õiguskaitse võimalus
- Kohtuotsusega lähenemiskeeld
- Võimalus kasutada elektroonilise valve seadmeid

2) Tsiviilõiguslik lähenemiskeeld

Abisaamise võimalused

- Ohvriabi kriisitelefoni 116 006
- Ohvriabi
- Naiste tugikeskused
- Seksuaalvägivalla kriisiabikeskused
- Vägivallast loobumise tugiliin 660 6077
- www.palunabi.ee
- <https://www.meieajakangelane.ee/>
- Vajadusel helista politseisse 112

JUSTIITSMINISTEERIUM

Küsimused?

Anne Kruusement

anne.kruusement@just.ee